

Kjartan Hoydal, nevndarformaður í Atlants Kolvetni:

Fara í næstum at velja millum fyra oljusamtøk

Tað er stórir áhugi millum útlendsk oljufeløg at fáa sáttmála við privata føroyska oljufelagið „Atlants Kolvetni“. Samráðingar eru við fyra samtøk, sum umboða eini 12 til 15 oljufeløg. -Endamálið er at kunna vera við heilt frá byrjan, longu tá umsóknirnar skulu gerast sigur Kjartan Hoydal, nevndarformaður

JAN MULLER

Føroyska oljufelagið „Atlants Kolvetni“ ella betur kent í altjóða oljuverðini undir heitinum „Atlantic Petroleum“ er komið rætti-

um. -Trupulleikin er tann, at vit skulu finna eina loysn, sum er fullt út kommersiell, og tað er kanska ikki so heilt einfalt. Kjartan Hoydal sig-

sett seg í samband við okkum leggur nevndarformaður ein afturat.

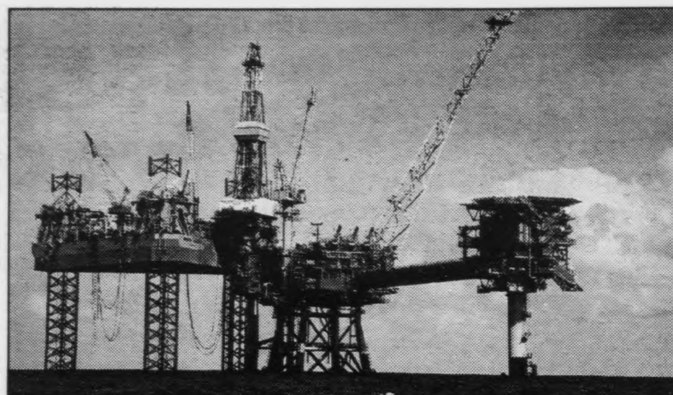
Telra partur minkar við føroyskari luttøku
Vit spurdu Kjartan Hoydal, hví hann heldur oljusamtøkini í heila takti vilja hava eitt føroyskt felag, sum hevur sera avmarkaðar pengamøguleikar og vitan annars, við?

Hann sigur, at teir bert vilja hava avtalur, sum gera, at samtakið ikki skal hava útreiðslur av at hava eitt føroyskt felag við. Tað einasta, sum hendir í hesum sambandi, er, at parturin hjá útlendsku feløgnum minkar eitt sindur, nevnliga við tí parti, sum føroyska felagið fær.

Nevndarformaðurin í føroyska oljufelagnum dylur ikki fyr, at samráðingar av hesum slag eru ein tung process, tí allar partarnir í einum oljusamtaki skulu ganga inn fyr, at føroyska felagið skal hava ein part av køkunum.

Sjálvur trýr hann uppá, at teir fáa eina rimuliga góða avtalu, sum partaeigararnir kunnu vera nøgdir við.

Vit spurdu Kjartan Hoy-

dal, um tað ikki er rættiliga vægilt at fara út í, tá tú bert kann velja eitt samtak at arbeiða saman við!

Hann sigur, at skal hetta vera á handilsligum grundarlag, so er bert hesin møguleikin. -Er talan um, eina handilsliga avtalu, so kanst tú ikki vera í fleiri samtøkum. Hevur tú valt eitt samtak at arbeiða saman við, so mást tú vera har í hvussu er í fyrstu rundu.

Kjartan Hoydal leggur alstóran dent á, hvussu umráðandi tað er, at føroyingar sjálvir kunnu læra nakað í sambandi við alla gongdina í eini leiting. -Vit mugu fáa vitan og vera við til at taka avgerðir, sum vit skulu læra av fyrri framtíðina.

-Men hvørjar eru so fyrminirnar hjá tí oljusamtakinum, sum kann fáa eina avtalu við Atlants Kolvetni?

-Tað haldi eg ein má spyrja teir um. Men tað er einki óvanligt í tí, at oljusamtøk hava tann hugburð, at man skal hava samstarv við fólk á staðnum.

Kjartan Hoydal sigur annars, at oljusamtøkini mugu sjálvir gera av at meta um, antin tað er ein fyrminur at hava eitt føroyskt feløg við ella ikki.

Tekna nýggjan partapening tá

sáttmáli er gjørdur

Nú hevur partapeningur verið teknaður tvær reisir til Atlants Kolvetni. Kjartan Hoydal viðgongur, at tann dag, tá ein sáttmáli verður gjørdur, verður tað lættari hjá fólk at vita, hvat tað er tey seta pengar í, og tí er rimuligt og rætt at fara undir at tekna seinasta partin av partapeninginum, tá sáttmáli er fingin.

So skjótt sáttmáli er gjørdur við eitt samtak verður farið undir at finna fólkini, sum kunnu vera í við frá føroyskari síðu og læra tey upp. Endamálið er at vera við í øllum fyrireringararbeiðnum í sambandi við ta fyrstu útbjóðingina og læra av hesum. Hetta verður mett sum nakað av tí, føroyska felagið kann læra mest av við framtíðini fyrri eygað.

-Vit vilja eisini gjarna vera við í tí prossessini, har tú velur, hvat man vil søkja um. Tvs. at vit vilja vera við og læra mannagongdina í sambandi við eina útbjóðing. Tað er tað vit kunnu læra mest av fyrri framtíðina. Og tað kreivur, at felagið umframt stjóran eisini fær fólk við fakligum grundarlag.

Alment og privat

Hvat heldur Kjartan Hoydal um tankan við einum

Føroyska oljufelagið vil vera við frá byrjan, soleiðis at ein faklig ekspertisa er bygd upp, tá farið verður undir veruliga boring

almennum oljufelag ella luttøku frá almenning síðu í privatum oljufelagum?

Hann sigur, at tað almenna hevur rætt eins og øll onnur at seta pening í privata oljufelagið men tí í mesta lagi 20% í felagið.

Eingin kann forða tí almenna at keypa partabrev eins og privatpersónar.

Tá spurningurin tekur seg upp um eitt alment oljufelag, sigur Kjartan Hoydal sigur seg tí ikki vita, hvat landsstjórn ætlar á hesum øki.

Vit spurdu Kjartan Hoydal, um hann heldur tað vera rætt, verður tí, einki alment oljufelag stovnað, at bara tey fólkini, sum seta pengar í eitt privat føroyskt oljufelag hava møguleikan at fáa ágóðan og ikki alt Føroya fólk - sum stóðan hevði verið, um vit harafturimóti høvdu eitt alment felag.

-Eg veit ikki, um ein kann seta tað so fyrkantað upp. Føroya fólk kann jú taka inn pengar yvir vanligu skattaskipanina, og um tað verða

Framhald á næstu síðu

Wilhelm Petersen, sum hevur fingið ta stóru men eisini sera spennandi uppgávuna at skula standa á odda fyrri føroyska oljufelagnum, sum í løtuni roynir at finna fram til tað oljusamtak, ið samarbeiðast skal við í hvussu er í fyrstu útbjóðing

liga væl áleiðis við fyrirreikingum sínum at gera endaligan sáttmála við eitt útlendskt oljusamtak um samstarv.

Kjartan Hoydal, nevndarformaður sigur við Sosialin, at teir í løtuni hava samráðingar við fyra oljusamtøk, sum eru áhugað at vera við í leiting við Føroyar Hini oljufeløgini hava ikki enn latið við seg koma.

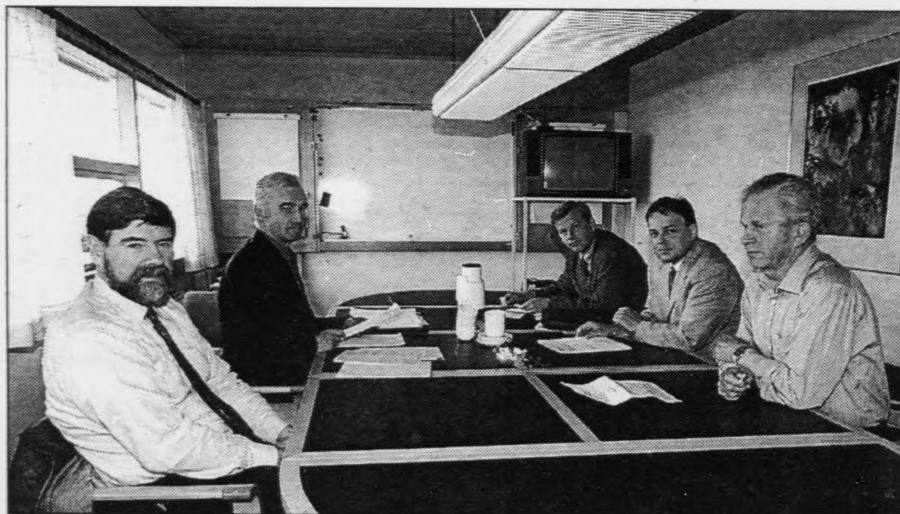
-Vit hava fingið uppskot um samstarvssáttmálar, sum í løtuni verða kannaðir og sum vit halda eru nóg góð tilbod til, at tú kanst taka av einum av teimum.

Kjartan Hoydal vátar, at tað er munur á tilbodnum, og at talan eru ymsar loysnir, sum veljast kann ímill-

ur, at tað er umráðandi, at talan verður um ein reit handilsligan sáttmála, har vit ikki fáa nakað fyrri einki.

Tilboðnum frá oljusamtökum eru ymsar loysnir og særmdir, sum ein skal taka støðu til og hetta er eisini eitt sera áhugavert arbeiði viðgongur Kjartan Hoydal, sum heldur tað er rimuliga stórir áhugi fyr, at fáa hetta føroyska oljufelagið við, men har tað so kanska eisini eru ymsar metingar um, nær man vil hava føroyska felagið við.

-Nú eru tað ikki øll samtøk, sum vísa Føroyaókinum ans, ið hava tosað við okkum um samstarv, men vit hava eina rimuliga góða samrøðu við tey, sum hava

Nevndarfundur í Atlants Kolvetni. Fv. Mortan Johannessen, Kjartan Hoydal, nevndarformaður, Peter Even Djurhuus, Wilhelm Petersen, stjóri og Poul Mohr. Á myndini restar Óli Hammer, Mynd Jens K. Vang

gjörd heilt stór fund so móguliga yvir ein ressurs-skatt. Tann móguleikin er altíð opin, um ein vil tryggja sær, at henda ognin hjá Føroya fólk gevur eitt avkast til føroyska samfelagið.

Men eg trúgvi, at teir sum hava stovnað Atlants Kolvetni, hava eisini hugsað um nakað, nevniliga at ein mógulig inntøka skal brúkast til at økja kapitalskapnina innan privata vinnulívið í føroyska samfelagnum, sum vit vita hefur trupulleikar við tí í dag, og á tann hátt at kunna víðka stóðin hjá privata vinnulívinum.

Landsstýrið og lögtingið kunnu altíð áseta, hvat tey halda, at tað almenna skal hava, men tað eigur eisini at vera ein inntøka til tað privata vinnulívið í Føroyum, sum ger, at tað fær eitt sterkari grundarlag at standa á.

Kjartan Hoydal heldur sjálvur, at hetta er ein góður málsetningur og visir til, at tað hava verið tíðir, har summir partar av fiskivinnuni hava kastað sera nógv av sær, og tað hefur ført til nýlløgur. Um oljan kann gera tað sama við tað, at tann investeraði kapitalurin kann geva stórt avkast, so er tað sera gott fyri tað føroyska samfelagið.

-Men tá tú hugsar um, at hetta er vágaspæl, har tú kanst vera óheppin og velja eitt samtak, sum ikki finnur olju, átti tú tá sum føroyingar ikki heldur frá byrjan fyri at tryggja okkum at sagt, at tað er eitt

alment oljufelag ella ein almenn optión í øllum loyvmum eftir tí norska mynstrinum?

Kjartan Hoydal sigur, at hetta hava teir í Atlants Kolvetni ikki umrøtt. -Vit hava lagt okkum eftir tí uppgávu, sum hetta felagið hefur. Verður ein slík avgerð sum her nevnd tikin, so fær tað ávirkan á okkara móguleikar, men tað mugu politikararnir taka stóðu til, og ynskja teir okkara meining um tað, so er tað upp til teir.

Kjartan Hoydal viðgongur, at við at gera tað uppá henda máttan so vágar ein at vera við í einum samtaki sum ikki fær tann besta blokk. Hetta hava teir eisini tikið hædd fyri.

Ongan framhjárætt

-Men er tað so, at tit hava roknað við, at tit sum eitt føroyski felag í einum útlenskum samtaki, kunnu fáa hesum samtaki ein framhjárætt í eini útbjóðing?

-Tað kunnu vit ikki rokna við, tí tað hevði ikki verið roknað seríøst av oljufyrisingini, um teir søgdu, at fyrsti prioriteturin var eitt samtak við einum føroyskum privatfelag.

Kjartan Hoydal sigur víðari, at hann hefur tað álit á oljufyrisingini, at tað duga teir at handfara. soleiðis at tað ikki verður nokur órimuligheit í útbjóðingini.

-Er tað so, at tú harvið ikki skilur óttan hjá stjórnari í Shell, sum hefur latið seg órógva av leiklutinum hjá einum før-

oyiskum oljufelag í einum útlenskum oljusamtaki?

Kjartan Hoydal heldur henda ótta verða ógrundaðan. -Eingin kann seta ein fingur á tann máttan, sum Oljufyrisingin brúkt við at upplýsa oljufelagini um treytir ol. Her er einki, sum bendir á ella visir, at oljufelagini nýtast at hava nakran ótta. Tað er heldur ikki norska loysin, sum er vald. Høvdu vit valt hana, so kundu vit bara lagt okkum afturá, og so kundi landsstýrið latið okkum komið inn onkunstaðni. Tað hefur man ikki gjørt. Og tað hefur Atlants Kolvetni heldur ikki ynskt.

-Men tit velja væl tað samtakið at arbeiða saman við, sum hefur móguleika at geva tað besta tilboðið, tá útbjóðing verður veruleiki?

-Tað gera vit, og tað er eisini júst hetta vit í latuni fáa meitt um av útlenskum ráðgevu, eitt nú hvørjar veikleikar og hvørja styrki felgini hava.

Kjartan Hoydal sigur, at tað er ikki bara talan um at hava figgarliga styrki. Tað er eisini so nógv annað, sum telur t.d. arbeiðshættir, hvussu tað riggar at samstarva ol.

-So hetta er ein sera avgerandi løta í lívinum hjá Atlants Kolvetni?

-Tað er tað, men ein skal heldur ikki yvirdráttisera tað. Skuldi í útbjóðingarfurum ikki rigga, so hava vit framvegis ónær umfór, har vit sjálvir gera av, hvønn vit samarbeiða við.

Tað er ikki alment, hvørji oljusamtøkini eru, sum Atlants Kolvetni samráðist við. Her er ein av nevndarlímunum í føroyska oljufelagnum, Mortan Johannesen við til mótøku, tá Amerada Hess lat upp skrivstovu í Havn. Her hittir hann tveir av stjórnunum í Amerada Hess

Kjartan Hoydal viðgongur, at tað gongur ikki long tíð, áðrenn felagið hefur tikið eina avgerð.

Uppá fyrispurning um hann ikki er vorðin ótólin eftir útbjóðingini sigur nevndarformaðurin í Atlants Kolvetni, at hann skilur væl stóðuna og sjónarmiðini hjá Oljufyrisingini og føroyskum myndugleikum annars um ikki at taka avgerð um hetta, fyrr enn tíðin er búgvin til tess.

Sosíalurin skilur, at myndugleikarnir enn ikki hava tikið stóðu til komandi útbjóðingarfurum. Arbeið verður við at loysa marknaðarætuna við brútar, og hós-dagin verður fundur í Utanlandsnevndini um netupp marknaspinging. Tá fara Anfinn Kallsberg, løgmaður og Arni Olafsson, samráðingarleiðari at kunna nevndina um gongdina í samráðingunum.

Annars er tíðarættlanin hjá landsstýrinum tann, at fyrsta lisenrundan skal verða boðin út í vár, soleiðis at oljufelag sleppa í gongd at bora seint í 99 ella í ár 2000.

Føroyskir politikarar ikki undir sjóneykuna

Tað er eingin orsök til at halda, at danska lögreglugfregnartænastan PET hefur havt eftirlit við føroyskum politikarum, heldur Jóannes Eidesgaard, fólkatingslimur

CHRISTIAN SCHULTS-LORENTZE UR KEYPMANNAHAVN

Meðan grønlandskir politikarar hava sett fram krav um at vita, í hvussu stóran mun fregnartænastan hjá danska politinum (PET) hefur skrásett politiskt, lógligt virksemi í Grønlandi, hava eingir føroyskir politikarar sett fram ynski um eina samsvarandi kanning í sambandi við fregnartænastuna og politiska umhvørvið í Føroyum.

Spurningurin hefur tikið seg upp, eftir at danski lóg-málaráðharrin Frank Jensen í Fólkatinginum hevur lagt fram eitt uppskot um eina nevndarkanning av arbeiðnum hjá fregnartænastuni. Hetta hendir eftir at tað er komið fram, at PET móguliga ikki hefur hildið seg til lógina frá 1968, sum bannar skráseting av donskum borgarum bert orsakad av teirra lógliga politiska virksemi.

Tá Sosíalurin setti seg í samband við føroyska fólkatingsumboðið Jóannes Eidesgaard, bað hann um at fáa tíð til at hugsa um spurningin.

-Skalt tú tosa við nakran annan fyrst um henda spurningin?

- Nei, eg skal bara hava stundir til at hugsa meg um. Tað er jú ein eyrnur spurningur, segði Jóannes Eidesgaard, sum ein tíma seinni var komin fram til sína pol-

itisku stóðu í hesum máli.

-Tað er eyðsæð, at stjórnin fyrst og fremst vil kanna, í hvussu stóran mun politikarar á danska vinstra-vinginum vórðu undir eftirliti. At grønlandsk landsstýrið vil vera ein partur av hesi kanningini, er eftir egn-um ynski, men eg havi onga kenndu av, at tað skuldi verið neyðugt hjá okkum. Hinvegin kann tað tykjast para-hoidi. Tí fari eg ikki at taka stig til, at kanningin eisini skal umfæva eina móguliga skráseting av føroyskum politikarum.

-Men hevði tað ikki verið náttúrligt at fingið greiðu á spurninginum, tá ein nevnd nú kortini skal kanna málið? Um tú ikki spyrst, fært tú jú einki svar?

- Jú, tað kanst tú siga. Men eg havi ilt við at sigga, hvussu eg einsamallur kann seta kravið fram. Bert um lögtingið heitur á meg, fari eg at fylgja máttum upp, sigur Jóannes Eidesgaard.

Tá grønlandsk landsstýringið vil vera partur av kanningini, kemst tað mill-um annað av illgruna um, at lóglig, politisk mótmælistiltøk móti amerikansku herstöðini í Thule og sambond við inuit í Russlandi eru skrásett hjá PET.

Tað hefur ikki borið til at fáa eina viðmerking frá hin-um føroyska fólkatingslim-um, Óla Breckmann.

Hugnakvöld í London

JAN MULLER

Hetta er tíðin til jóla-borðhald ol. Men tað eru ikki bert í Føroyum, at føroyingar hittast til gaman og álvara undan jólum. Eisini - og ikki minst - í grannalondum okkara, har nógvir føroyingar búleikast verður skipað fyri hugnakvöldum. Og so er eisini í London. Leygarkvöldið 21. novem-ber verður hugnakvöld í donsku kirkjuni í London

fyri føroyingum og næst- ringum og vinfólkum teirra í Bretlandi.

Fyri at fáa ein serstakan føroyskan dám yvir hetta hugnakvöldið hava fyrrei-kararnir fingið avtalu við bæði Faroese Seafood og Føroya Bjór, sum lata okkurt gott til matna og drekkandi afturvið.

Tað er FISC, „The Faroese Island Solidarity Committee“, sum stendur fyri hugnakvöldinum, og har

finnast mong góð fólk mill- um fyrrei-kararnar so sum Louie Wilson, Marjun Joensen-King, Helgi Joensen og Dánjal Petur Mariusarson.

Louis Wilson sigur við Sosíalinn, at tey vóna, at mong verða við til hugnakvöldið, sum eisini er ætlanin at verða nakad ser-stakt, nú eitt av trúgvu umboðum Føroya í Bretlandi herfyri kundi halda jubileum.

Tey, sum ynskja at vera

við, kunnu seta seg í sam-band við ein av fyrrei-kar-unum. Louis Wilson hefur telf. 081-390 9926. Hugnakvöldið verður í the Danish Church, 5 St. Katherine's Precincts, Regent Park, London.

Sosíalurin ynskir øllum føroyingum í London og í Bretlandi og Skotlandi annars eitt sera gott hugnakvöld.